

MÍSTNÍ POPLATKY V PRAXI VOP 2020

**POZNATKY Z ŘEŠENÝCH KAUZ
OSVOBOZENÍ OD POPLATKU Z POBYTU U CIZINCŮ**

2020

OSVOBOZENÍ/ÚLEVY OD POPLATKU V PŘÍPADĚ NEJASNOSTI OZV

ombudsman
veřejný ochránce práv

Shrnutí případu:

- Stěžovatel byl poplatníkem místního poplatku za komunální odpad z titulu evidenčně prázdné nemovitosti.
- Dle OZV měli nárok na úlevu od poplatku "poplatníci, kteří v příslušném kalendářním roce dovrší 65 let - snížení poplatku o 200 Kč".
- Dle OÚ zastupitelstvo zamýšlelo poskytnout úlevu pouze poplatníkům z titulu pobytu v obci → proto stěžovateli úlevu nepřiznal.

OSVOBOZENÍ/ÚLEVY OD POPLATKU V PŘÍPADĚ NEJASNOSTI OZV

ombudsman
veřejný ochránce práv

Stanovisko VOP a výsledek:

- Omezení úlevy pouze na jednu skupinu poplatníků z OZV nevyplývá → proto by se měla vztahovat na všechny poplatníky bez rozdílu.
- Ani ze zápisu z jednání zastupitelstva nejsou zřejmé důvody zavedení úlevy, či to, v jakém rozsahu osvobození zakotvit vůbec zamýšlela.
- Nadto i pokud by výklad předmětného ustanovení byl nejednoznačný → uplatní se princip in dubio mitius (srov. též NSS 2 Afs 122/2004-69)
- **OÚ uznal pochybení a úlevu poplatníkovi přiznal.**

PREKLUZE PRÁVA STANOVIT POPLATEK A (NE)MOŽNOST JEHO VYBÍRÁNÍ

ombudsman
veřejný ochránce práv

Shrnutí případu:

- Jednalo se o místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku → OZV z roku 2010, kolaudace v roce 2011.
- Splatnost poplatku stanovena problematicky – původní vyjádření OÚ – 2011, dle OZV spíše až 2014.
- Následně OÚ neučinil žádné kroky, kterými by došlo k prodloužení lhůty pro stanovení daně → v roce 2014 zaslána pouze „výzva s kalkulací“ poplatku → **lhůta tak uplynula nejpozději v roce 2017.**
- Na konci roku 2019 dostal stěžovatel od OÚ výzvu k uhrazení poplatku s upozorněním na možnost vystavení PV včetně zvýšení.

PREKLUZE PRÁVA STANOVIT POPLATEK A (NE)MOŽNOST JEHO VYBÍRÁNÍ

ombudsman
veřejný ochránce práv

Stanovisko VOP a výsledek:

- Včas neuhrazený poplatek **lze stanovit pouze v rámci lhůty pro stanovení daně (§ 148 DŘ).**
- Pokud tak OÚ neučinil, nebyla jednoznačně určena jeho výše → po splatnosti OÚ vždy činí správní úvahu o tom, zda vyměří zvýšení či nikoliv.
- Nebyla-li jednoznačně určena jeho výše → nelze jej evidovat (srov. přiměřeně NSS 10 Afs 432/2019 - 36) → **nelze jej ani vybrat bez ohledu na to, zda lhůta pro placení poplatku (§160 DŘ) již uplynula či nikoliv.**
- OÚ musí k prekluzi přihlédnout z úřední povinnosti, případná dobrovolná platba je přeplatkem.
- **OÚ uznal pochybení.**

Shrnutí případu:

- V obci nejprve zaveden poplatek za odpad dle § 17a zákona o odpadech, následně přechod na MP za komunální odpad
- Stěžovatelem bylo SVJ, kterému OÚ zasílal řadu let faktury na poplatek.
- Dle OÚ tak postupoval dle zákona o účetnictví.
- SVJ žádalo po OÚ o vrácení zaplacených poplatků za „neplatiče“.

Stanovisko VOP:

- Faktura je typický civilně-právní institut – obsahově má v DŘ nejbližše předexekuční upomínce (§153/3 DŘ).
 - Vystavení faktury běžně „vzbuzuje“ v jejím příjemci pocit, že má povinnost částku zaplatit.
- V případě poplatku dle § 17a zákona o odpadech je SVJ plátcem → zasílání faktur je do jisté míry „pochopitelné“.
- Jiná situace je v případě MP za komunální odpad → SVJ pouze možnost platit za poplatníky, nikoliv povinnost.
- OÚ upustil od praxe zasílání faktur.
- **Vrácení platby SVJ není možné, SVJ platilo poplatek za jiného, což DŘ i ZMP umožňují.**

OSVOBOZENÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (POPLATEK Z POBYTU)

ombudsman
veřejný ochránce práv

Od poplatku z pobytu je osvobozena:

- osoba nevidomá,
- osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby podle zákona upravujícího sociální služby,
- osoba, která je držitelem průkazu ZTP/P, a její průvodce.

DZ k novele č. 378/2019 Sb.:

- O osvobození se nezmiňuje → byla psána pro jinou úpravu.
- Osvobození seniorů o kterém pojednává se do předpisu nakonec nedostalo.

- Závazek státu **nezacházet s občany EU hůře než s vlastními**.
- Koncept **nepřímé diskriminace** – neutrální kritérium, které vede k rozdílnému zacházení bez rozumného důvodu.
- Existuje potřeba mít osvobození svázané s národním systémem sociální pomoci, když jde o turistické poplatky?
- Pokud ano, obстоjí takové opatření v testu přiměřenosti ve světle judikatury SDEU?
- Rozlišuje úprava mezi jednotlivými druhy zdravotního postižení na základě ospravedlnitelných důvodů → Jaký je cíl úpravy?
- Pokud by existovalo podezření na diskriminaci občanů EU, je třeba se zaměřit na eurokonformní výklad ustanovení.

- **Formální** – rozhodnutí o příspěvku na péči, průkaz ZTP/P a zdravotní posudek konstatující nevidomost.
- **Formální s materiálním korektivem** – lze předkládat i zpracované posudky pro účely řízení nebo lékařské zprávy pořízené v řízení o příspěvku nebo obdobném řízení v zahraničí.
- **Materiální** – faktické prokazování závislosti podle podmínek ZSS, předkládání průkazů se srovnatelnými podmínkami.

LIMITY MATERIÁLNĚ ORIENTO VANÝCH VÝKLADŮ

- Rozdílné národní koncepce ID x péče.
- Vysoké nároky na osoby interpretů předpisu.
- Praktická realizace – jazyk řízení.

- Obdobné průkazy jako v ČR, srovnatelný systém.
- Referenční období 1 rok.
- Min. ztráta funkčních schopností - 50 %.
- Průkaz TZP nebo TZP/S – podle potřeby průvodce.
- Průvodce může být člověk nebo speciálně cvičený pes.

Pro ID:

- referenční období 6 měsíců
- in. ztráta pracovních schopností - 50 %

Příspěvek na péči – Pflegegeld:

- potřeba péče min 65 hodin měsíčně
- 7 stupňů podle míry závislosti (členěné podle hodin a náročnosti pomoci)

EU disability parking card (98/376/EC)– podmínkou jejího získání je omezená mobilita.

- Ta však **nemusí představovat závislost na péči.**

EU disability card scheme – systému jsou účastny Belgie, Kypr, Estonsko, Finsko, Itálie, Malta, Rumunsko a Slovinsko.

- Pro tento systém je třeba přijmout vnitrostátní legislativu, které stanovuje širší nároků a zároveň se zavazuje akceptovat průkazy jiných států.
- Snaha o dostupnost pro osoby se zdravotním postižením pak vede k tomu, že laťka může být nastavena **jinak** (níže) než u závislosti na pomoci jiného.

- Požadavek na jednoduchost a efektivitu systému pro správce a plátce.
- Požadavek na nediskriminaci občanů EU.

Vytvoření srovnání průkazů v rámci EU, které jsou **typicky svázány se závislostí** na pomoci jiného.

Ze seznamu by pak mohli vycházet **správci poplatku i poplatkové subjekty**.

DĚKUJEME ZA POZORNOST

ombudsman
veřejný ochránce práv

<https://eso.ochrance.cz/>

<https://www.ochrance.cz/>

Kontakty:

Mgr. Ing. Radka Malinová

+420 542 542 307

malinova@ochrance.cz

Mgr. Martin Hurych

+420 542 542 303

hurych@ochrance.cz